

INFORME DE CONJUNTURA

L'economia del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

Sumari

Ocupats	2
Atur	5
Preus (IPC)	7
Turisme	9
Habitatge	12
Comerç exterior	14

Previsions

Ocupació	😊
Atur	😊
Preus (IPC)	😞
Turisme	😞
Habitatge	😞
Comerç exterior	😊

Llegenda icones:

Empitjora

Igual

Millora

Tercer trimestre de 2015

L'activitat econòmica del tercer trimestre del 2015

Els indicadors econòmics del tercer trimestre de l'exercici assenyalen una certa millora en la major part dels índexs i, a la vegada, continuen manifestant una certa contradicció en les seves variacions. Tot això provoca un creixement més moderat a la zona que en altres àrees dins d'aquest marc de variació del producte interior brut per sobre del 3 % en dades interanuals.

D'acord amb l'Enquesta de població activa (EPA), en el tercer trimestre, l'ocupació ha disminuït en un 1,27 % en dades interanuals, mentre que, als conjunts català i espanyol, ha augmentat. La disminució en els serveis ha estat la causa principal d'aquestes diferències. D'altra banda, l'atur ha disminuït un 2,66 % (és a dir, més de 2.000 persones), cosa que fa baixar la taxa d'atur, però aquesta encara està tres punts per damunt de la catalana. Aquesta dinàmica del mercat de treball fa que disminueixi el nombre d'actius, principalment en els segments més joves de la població. La contradicció important del mercat de treball de l'àrea és la dificultat d'absorbir l'atur de llarga durada i el de noves persones que volen entrar-hi, que representen el 64,68 % dels aturats.

Per contra, en dades d'ocupació, s'observa un augment interanual en el nombre de persones donades d'alta a la Seguretat Social el setembre de 2015. Aquesta variació és important a les Terres de l'Ebre (increments superiors a la mitjana de Catalunya), mentre que ha estat inferior al Camp de Tarragona. L'augment s'ha donat en totes les comarques, amb l'excepció de la Terra Alta, i, principalment, es deu a l'augment dels treballadors assalariats en empreses mitjanes i grans.

La demanda interna continua estancada, tal com demostren les variacions negatives de l'índex de preus de consum (IPC), amb caigudes superiors a les dels conjunts de Catalunya i Espanya. La disminució global de vendes, com s'ha assenyalat altres vegades, provoca una reordenació de l'oferta comercial que implica modificacions en els seus tipus i en el procés de distribució a causa de la necessitat d'ajustar marges enfront de la disminució dels ingressos globals de l'activitat comercial al detall.

El turisme —el gran compensador de l'activitat econòmica de l'àrea els mesos d'estiu— ha tingut un mes de juny fluix, cosa que va endarrerir les contractacions, i uns mesos de juliol, agost i setembre millors. D'altra banda, aquest exercici ha continuat en la línia assenyalada per les dues darreres temporades: un augment del nombre de visitants —principalment, dels residents— i una disminució de les pernотacions.

L'ocupació en el sector de la construcció ha augmentat i sembla que les dades dels dos primers trimestres de l'exercici assenyalen un lleuger impuls en l'activitat immobiliària, tal com mostra el nombre d'habitatges iniciats, que és superior al d'acabats, i una millora en el nombre d'hipoteques residencials. Malgrat aquest tímid canvi que sembla donar-se en la conjuntura, el sector està molt lluny dels nivells d'activitat que mostrava no ja l'any 2007, quan estava al màxim abans de l'ensorrament, sinó el 2012, quan ja estava assentat i patint les conseqüències d'aquella situació.

El sector exterior ha augmentat el volum d'exportacions i ha disminuït el d'importacions, però ho ha fet a uns ritmes de creixement menors que els catalans i espanyols i, a més, el descens en les importacions ha estat més fort que en les altres àrees. La dependència del comerç amb l'exterior de l'estructura productiva de la zona i la seva concentració en uns productes i països concrets determina aquestes diferències en el seu dinamisme en relació amb altres àrees.

En definitiva, els indicadors de conjuntura assenyalen una certa millora en relació amb trimestres anteriors, però encara estan lluny de tenir els nivells d'activitat i ocupació del 2008, quan es va iniciar la forta crisi global i de l'economia de l'àrea en particular. Sembla que l'àrea s'hagi assentat en els paràmetres de reducció que es van marcar aleshores i que hagi anat oscil·lant en aquest marc impulsada per motius conjunturals, però amb enormes dubtes estructurals sobre si els ritmes de creixement actuals continuaran o es mantindran en aquestes variacions conjunturals, estancats en els condicionants del 2008.

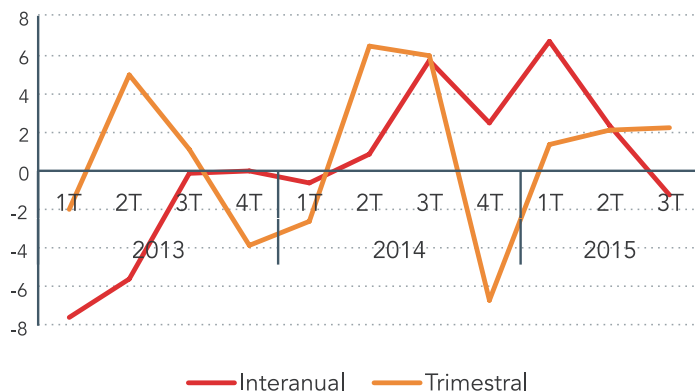
1. ELS OCUPATS

Els ocupats. Tercer trimestre del 2015 (en milers)

TOTAL	2012	2013	2014	2015
Nombre d'ocupats	311,90	311,60	329,10	324,80
Variació anual	-7,28	-0,10	5,62	-1,27
	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
Milers				
2012	15,00	55,50	29,20	212,30
2013	13,70	47,80	27,80	222,20
2014	14,50	58,20	22,50	233,90
2015	14,00	57,30	23,50	230,00
Sig. Sectorial %				
2012	4,81	17,79	9,36	68,07
2013	4,40	15,34	8,92	71,31
2014	4,41	17,68	6,84	71,07
2015	4,31	17,64	7,24	70,81
Var. interanual %				
2011-12	-4,46	-15,65	2,82	-6,27
2012-13	-8,67	-13,87	-4,79	4,66
2013-14	5,84	21,76	-19,06	5,27
2014-15	-3,45	-1,55	4,44	-1,67

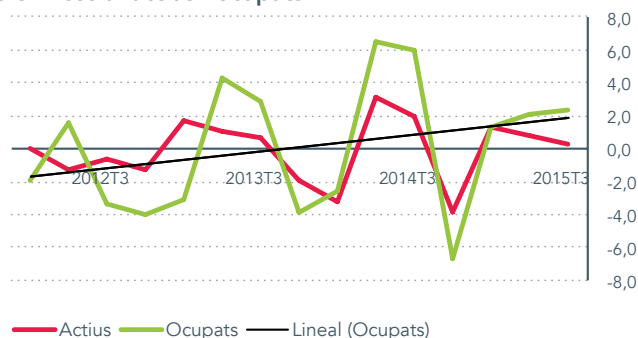
Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Variació de l'ocupació interanual (milers de persones).

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Variació trimestral actius i ocupats

Font: Departament d'Empresa i Ocupació

1. L'ocupació. Visió general i comarcal

En dades interanuals, en el tercer trimestre de l'exercici, l'ocupació ha disminuït en un 1,27 % a causa del descens en la indústria i els serveis, que han caigut amb uns valors negatius de l'1,55 % i l'1,67 %, respectivament. L'agricultura també ha experimentat una davallada del 3,45 %; en canvi, la construcció ha augmentat un 4,44 %. La caiguda dels serveis en el període estival ha estat una dinàmica estranya, sobretot tenint en compte que l'ocupació del sector ha augmentat en els conjunts català i espanyol. A les comarques de Tarragona, la disminució dels serveis ha repercutit de manera determinant en una disminució de l'ocupació global en termes interanuals.

Aquesta dinàmica, que s'analitzarà amb més detalls, fa que els serveis i la indústria tinguin un pes relatiu menor en el conjunt de l'ocupació de l'àrea; per contra, fa augmentar el pes de la construcció, encara que s'han de tenir presents les diferències entre la significació d'aquesta ocupació sectorial (els serveis representen un 70,81 % del total; la indústria, un 17,64 %, i la construcció, un 7,24 %, lluny del més del 10 % que representava l'any 2008, quan hi havia molta més ocupació).

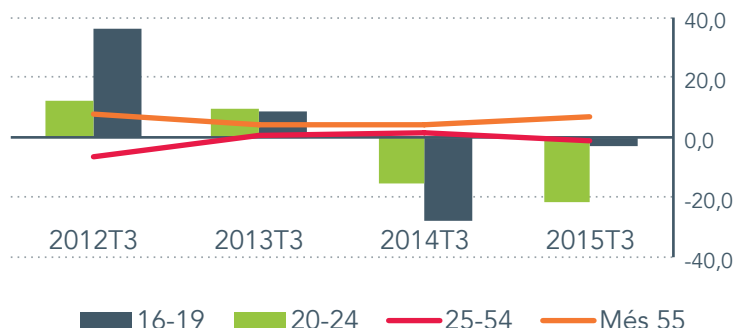
La disminució de l'ocupació s'ha manifestat en valors interanuals; ara bé, si es considera l'evolució d'aquest indicador des del principi de l'exercici de 2015, s'aprecia un augment significatiu, ja que el nombre d'ocupats s'ha incrementat en 17.700 persones, un nombre inferior a la variació del mateix període del 2014, que va ser de 29,5 milers. En canvi, per tot l'any, l'augment va ser de 7.500 persones, a conseqüència de la forta davallada del darrer trimestre de l'any, en el qual els efectes de l'estacionalitat de l'ocupació es van fer notar enormement. En aquest sentit, tot i la disminució de l'ocupació en dades interanuals per al tercer trimestre de 2015, el ritme d'augment de l'ocupació es manté relativament dinàmic malgrat la forta disminució del darrer trimestre del 2014. El gràfic mostra aquestes variacions i assenjala la disminució de l'ocupació que normalment es produeix en el quart trimestre de l'exercici.

El mercat de treball de la zona, tot i que els darrers trimestres ha creat ocupació, no té prou força per absorbir el nombre d'actius de l'àrea. Aquests s'adapten a l'estacionalitat de l'oferta, però a partir de finals de 2014 sembla que mostren menys interès per les ofertes de feina temporal del mercat de treball. Això en provoca una forta disminució, que es fa palesa en la seva caiguda durant el quart trimestre del 2014 i el primer de l'exercici del 2015, amb una línia d'augment menor en els dos trimestres següents.

La disminució dels actius ha estat de 7.400 persones des del tercer trimestre del 2014 i es manifesta, com es pot observar en el gràfic següent, entre els grups de persones de 16-19 i 20-24 anys, en els dos darrers exercicis, i amb menor quantia en el grup de 25-54 anys. En canvi, augmenta el nombre d'actius entre el grup de més de 55 anys, tot i que normalment tenen més dificultats per trobar feina. Sembla que la dinàmica de temporalitat del mercat de treball de la zona implica que no hi ha incentius suficients per entrar-hi

1.1. L'ocupació comarcal. Dades de la Seguretat Social

Variació interanual dels actius per grups d'edat

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

o restar-hi, cosa que és preocupant perquè provoca un augment dels inactius o la cerca d'ocupació fora de la demarcació, principalment, per part de la població més jove.

El mercat de treball de l'àrea es comporta de manera diferent al del conjunt català. En aquest tercer trimestre del 2015, aquesta diferència es veu reflectida en una major disminució dels actius i ocupats en variació interanual. En el conjunt de Catalunya, l'augment d'ocupació ha estat impulsat essencialment per la indústria i els serveis (sobretot pel dinamisme de Barcelona). Observant la resta de províncies, ressalta la disminució a Tarragona, que ja s'ha comentat, i també la de Girona (major en actius, però menor en l'ocupació, principalment per la caiguda de la construcció). L'augment del sector de la construcció ha contingut la disminució de Tarragona i ha permès un fort augment a Lleida, on també s'ha incrementat el nombre de persones actives.

Variació interanual dels actius i de l'ocupació. Tercer trimestre de 2015

	Actius	Ocupats	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
Barcelona	-0,76	1,5	-37,4	3,1	0,5	1,4
Girona	-3,26	-0,5	15,6	2,9	-19,8	0,2
Lleida	4,65	4,0	26,8	-7,3	26,7	1,1
Tarragona	-1,59	-1,3	-3,4	-1,5	4,4	-1,7
CATALUNYA	-0,80	1,2	0,7	2,2	0,3	1,0

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

1.1. L'ocupació comarcal. Dades de la Seguretat Social

La variació en el nombre d'afiliats a la Seguretat Social, que permet una anàlisi comarcal de l'ocupació, es mostra més optimista que l'EPA. Els increments ací són superiors tant en el conjunt català com a la zona. En dades interanuals, s'observa un augment més elevat a les Terres de l'Ebre que al conjunt català i al Camp de Tarragona. Aquesta dinàmica es deu a la variació més gran en indústria i serveis i és un fenomen que s'ha anat observant en els trimestres anteriors.

Variació interanual d'afiliats a la Seguretat Social. Setembre 2015

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total	Autònoms	Assalariats
Alt Camp	-0,17	1,85	5,61	3,67	2,98	0,27	3,65
Baix Camp	-0,94	1,21	8,00	2,69	2,78	1,64	3,09
Baix Ebre	2,23	2,33	4,61	3,25	3,17	0,94	4,10
Baix Penedès	6,56	5,85	11,29	3,80	4,79	2,18	5,86
Conca de Barberà	2,38	0,67	7,45	4,86	3,06	2,38	3,29
Montsià	4,44	5,38	0,25	4,14	4,16	-0,93	6,81
Priorat	-2,56	7,36	-4,95	-0,45	0,69	-1,58	2,68
Ribera d'Ebre	-2,60	5,23	3,02	12,58	8,77	1,92	13,44
Tarragonès	-9,56	1,13	1,65	2,83	2,51	1,88	2,60
Terra Alta	-3,03	-1,49	-1,86	2,21	-0,37	-3,35	3,63
Prov. Tarragona	0,07	2,10	4,53	3,18	3,02	1,13	3,51
Camp de Tarragona	-1,00	1,76	5,10	2,95	2,84	1,64	3,10
Terres de l'Ebre	0,99	3,60	2,50	4,47	3,86	-0,12	5,93
CATALUNYA	0,02	2,25	5,91	3,65	3,52	1,64	3,95

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

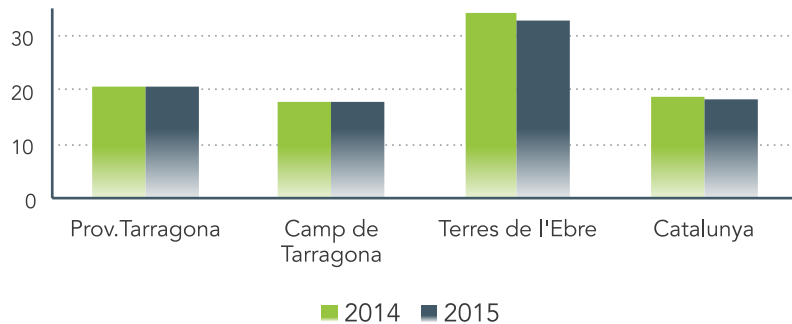
Al Camp de Tarragona l'augment interanual més elevat en el nombre d'afiliats s'ha produït en la construcció i, després, en els serveis. La variació industrial ha estat inferior i el sector primari ha experimentat una disminució. A les Terres de l'Ebre han augmentat tots els sectors —principalment, la indústria i els serveis—, però també l'agricultura i la construcció, amb uns augments inferiors als del conjunt català. La valoració global del conjunt de Catalunya mostra augments en tots els sectors i, principalment, en la construcció.

En l'àmbit comarcal, a les comarques del Baix Ebre, el Baix Penedès, la Conca de Barberà, el Montsià i la Ribera d'Ebre, aquestes xifres han augmentat més que la mitjana provincial, principalment per l'augment del nombre de treballadors assalariats. Totes les comarques han experimentat un augment en el nombre d'afiliats, excepte la Terra Alta, com a conseqüència de la disminució en el nombre d'autònoms. Al Priorat, s'observen valors negatius en la major part de sectors, però l'elevat augment de la indústria compensa les dades globals.

En el mercat de treball de l'àrea destaca el nombre de treballadors autònoms per la significació que tenen en el total d'afiliats a la Seguretat Social, que és superior al del conjunt català (principalment a les Terres de l'Ebre, amb més del 30 % de les altes). En dades interanuals, al tercer trimestre s'observa una disminució

1.1. L'ocupació comarcal. Dades de la Seguretat Social

Significació dels treballadors autònoms en el conjunt d'afiliats a la Seguretat Social. (Setembre)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

del pes d'aquest grup per l'increment en el nombre d'assalariats. Mentre que, al Camp de Tarragona, la variació d'aquest grup d'afiliats és similar a la del conjunt català, a les Terres de l'Ebre disminueix en un 0,12 %.

Analitzant l'evolució d'aquestes xifres en funció de la grandària de l'empresa, es pot observar un augment en el nombre d'assalariats i la significació que ha tingut en les empreses mitjanes (d'entre 51 i 250 treballadors), que representen el 36,21 % de l'augment global, mentre que el seu pes en el nombre de treballadors assalariats és del 25 %. També és notòria la variació dels ocupats a les empreses d'entre 6 i 50 treballadors, amb un 32,60 % de l'augment i un pes del 33 % en el global dels treballadors de la zona. Per continuar, les empreses amb més de 250 treballadors, representen el 24 % de l'ocupació i han experimentat un augment del 21,92 % interanual. En canvi, la participació d'aquest increment en les empreses de menys de cinc treballadors ha estat només del 9,28 % tot i significar un 18 % de l'ocupació amb alta a la Seguretat Social a l'àrea. L'anàlisi d'aquestes xifres permet veure una consolidació —i, fins a cert punt, una recuperació— de l'ocupació proporcionalment més significativa en les empreses mitjanes que en les més petites.

Distribució de l'augment de l'ocupació assalariada en funció del tipus d'empresa (setembre 2014-2015)

	Fins a 5 treballadors	De 6 a 50 treballadors	De 51 a 250 treballadors	Més de 251 treballadors	TOTAL
Alt Camp	1,00	1,74	3,84	0,08	6,66
Baix Camp	4,10	7,12	10,17	-1,71	19,68
Baix Ebre	0,85	2,02	-2,45	8,12	8,54
Baix Penedès	0,89	6,88	3,12	1,36	12,25
Conca de Barberà	0,90	1,08	0,29	0,03	2,31
Montsià	0,38	3,91	4,55	1,27	10,10
Priorat	-0,29	0,85	-0,10	0,00	0,46
Ribera d'Ebre	0,56	0,67	-0,03	4,09	5,28
Tarragonès	0,89	8,33	16,83	8,68	34,72
Terra Alta	0,11	-0,14	0,72	0,00	0,70
Prov. Tarragona	9,28	32,60	36,21	21,92	100,00
Camp de Tarragona	7,50	26,00	34,14	8,44	76,08
Terres de l'Ebre	1,89	6,45	2,80	13,48	24,61

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

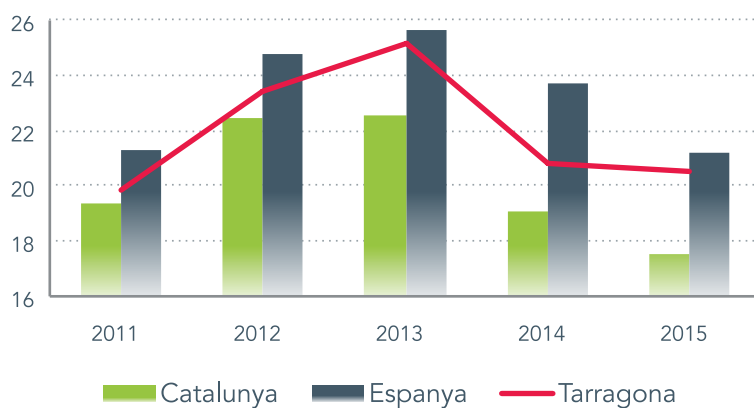
2. ELS ATURATS

Taxa d'atur. Tercer trimestre

	Tarragona	Catalunya	Espanya
2011	19,83	19,38	21,28
2012	23,44	22,46	24,79
2013	25,19	22,55	25,65
2014	20,79	19,1	23,67
2015	20,56	17,49	21,18

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Taxa d'atur al territori

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Els aturats. Anàlisi sectorial. Tercer trimestre de 2015

Milers	TOTAL	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	P. ocupació*
2012	95,50	6,50	5,60	5,10	27,10	51,20
2013	104,90	4,70	7,00	3,90	27,20	62,20
2014	86,40	3,70	3,50	4,50	19,80	54,80
2015	84,10	3,70	4,00	4,60	17,50	54,40
Taxa d'atur	TOTAL	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	P. ocupació*
2012	23,44	30,23	9,17	14,87	11,32	12,43
2013	25,19	25,54	12,77	12,30	10,91	12,05
2014	20,79	20,33	5,67	16,67	7,80	8,76
2015	20,57	20,90	6,53	16,37	7,07	8,37
Distribució	TOTAL	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	P. ocupació*
2012	100,00	6,81	5,86	5,34	28,38	53,61
2013	100,00	4,48	6,67	3,72	25,93	59,29
2014	100,00	4,28	4,05	5,21	22,92	63,43
2015	100,00	4,40	4,76	5,47	20,81	64,68

* Aturats que cerquen la primera ocupació o que han deixat la seva ocupació fa mes d'un any.
Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Continua l'elevada taxa d'atur

El problema més greu en el mercat de treball de les comarques de l'àrea és el nivell d'atur, cosa que, en part, és conseqüència del fet que l'àrea té una capacitat menor per absorbir l'atur de llarga durada o el que vol entrar en el mercat de treball que no pas altres llocs. Malgrat aquest problema, en el tercer trimestre de l'exercici, la taxa d'atur ha disminuït i s'ha situat en un 20,56 %, lluny dels elevats valors del 2013. Tot i així, aquesta xifra encara és molt elevada, perquè se situa tres punts per sobre de la mitjana catalana i a un xic menys de mig punt de l'espanyola. Des d'un màxim de 118.900 persones aturades en el primer trimestre de 2013 (punt màxim assolit des del 2008), la xifra actual està en 84.100 persones, una disminució que es deu a un augment de l'ocupació de 34.400 persones i a una disminució dels actius de 500 persones. L'atur disminueix d'una manera significativa per la creació d'ocupació, però les xifres són tossudes i aquesta taxa està per damunt del 20 % des de finals del 2011.

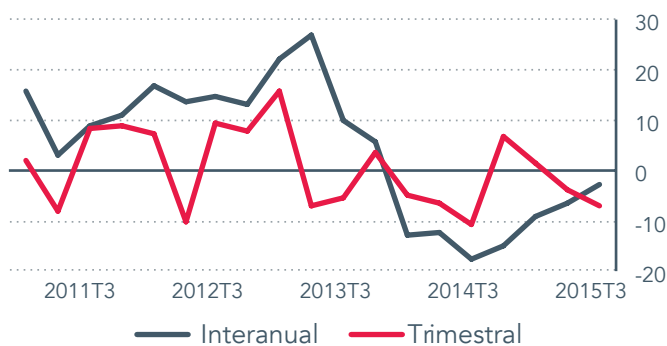
En dades interanuals, el nombre d'aturats ha disminuït en 2.300 persones, fet que s'ha concretat en el descens en el nombre d'aturats en els serveis i, en menor mesura, en el de persones que cerquen una primera ocupació o amb atur de llarga durada. Si es descompta aquest darrer grup, la taxa d'atur se situa en el 8,37 % i té tendència a disminuir. Les xifres més elevades corresponen a l'agricultura i a la construcció; per contra, les xifres són molt menors a la indústria i els serveis.

Aquest trimestre, el pes dels aturats de llarga durada en el seu pes en el total proporcionalment augmenta i representen el 64,68 % del total, una xifra molt similar a la del conjunt català, que és del 64,67 %, mentre que al conjunt espanyol és del 60,04 %. Sembla que a l'àrea hi ha més dificultats per integrar els aturats de llarga durada que en altres llocs. Quant a la distribució de l'atur entre sectors d'activitat (al marge del pes d'aquesta categoria d'aturats), es veu que, en dades interanuals, la seva incidència en el conjunt de l'atur augmenta unes dècimes en tots ells, excepte en els serveis, sector en el qual disminueix dos punts.

En una observació de la variació de l'atur des del 2011, com s'assenyala en el gràfic següent, es pot veure com la disminució del nombre de persones aturades és una constant des del primer trimestre del 2013, amb una disminució mitjana del 3 % trimestral fins al tercer trimestre del 2015. Com

2. ELS ATURATS

Variació interanual i trimestral del nombre de persones aturades (en milers).

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

s'assenyala en el gràfic, la caiguda de l'atur té un canvi de tendència important durant els darrers mesos, que es reflecteix de manera molt clara en valors interanuals. En canvi, les variacions intertrimestrals són més moderades (en bona part, per la forta estacionalitat de l'ocupació a la zona), encara que la línia de tendència d'aquesta gràfica també es mostra clarament a la baixa.

3. PREUS (IPC)

L'índex de preus de consum. Setembre 2015 (Base 2011)

Base 2011	Tarragona	Catalunya	Espanya
Índex general	102,266	104,197	102,758
Aliments i begudes no alcohòliques	106,868	107,799	106,520
Begudes alcohòliques i tabac	114,677	115,091	115,703
Vestit i calçat	96,364	95,831	96,228
Habitatge	102,838	105,789	103,834
Parament de la llar	97,529	103,403	100,882
Medicina	112,419	113,556	111,004
Transports	96,618	98,078	98,436
Comunicacions	85,918	85,694	85,796
Esbarjo i cultura	97,455	102,067	99,881
Ensenyament	117,961	120,617	116,643
Hotels, cafès i restaurants	105,983	104,928	103,377
Altres béns i serveis	107,965	109,408	107,305
Variacions interanuals %			
Índex general	-1,1	-0,5	-0,9
Aliments i begudes no alcohòliques	2,0	2,4	1,8
Begudes alcohòliques i tabac	1,0	1,1	1,3
Vestit i calçat	0,5	0,5	0,5
Habitatge	-4,9	3,5	-4,4
Parament de la llar	-1,3	0,5	-0,1
Medicina	-1,0	0,1	0,3
Transports	-7,1	-6,6	-6,4
Comunicacions	-0,5	-0,6	-0,6
Esbarjo i cultura	1,3	0,6	0,1
Ensenyament	1,0	1,4	1,1
Hotels, cafès i restaurants	0,9	1,3	0,9
Altres béns i serveis	1,9	2,1	1,7

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Institut Nacional d'Estadística (INE)

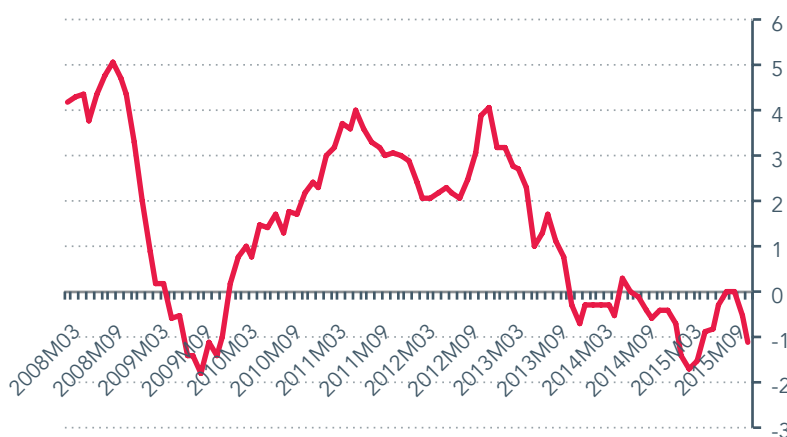
L'índex de preus de consum

La variació interanual de l'índex de preus de consum (IPC) del mes de setembre de 2015 continua a la baixa, amb un índex global d'increment del 2,66 % des de la meitat del 2011. Es tracta d'un augment inferior al que s'ha produït en el conjunt català (4,19 %) i en l'espanyol (2,75 %). El mes de setembre, la variació anual al conjunt de l'àrea ha estat de -1,1 %, un descens superior al català (-0,5 %) i l'espanyol (-0,9 %). La tònica de l'indicador global continua anant més a la baixa a la zona que en els altres llocs: s'observa una disminució anual en els grups d'habitatge, parament de la llar, medicina, comunicacions i, principalment, transports (amb una disminució del 7,1 %). D'altra banda, els principals augments s'han produït en alimentació i begudes no alcohòliques, altres béns i serveis, i esbarjo i cultura.

Des del novembre de 2012 —quan l'IPC assenyalava, en dades anuals, una variació del 4,1 % per a les comarques de l'àrea—, la dinàmica ha estat de disminució constant tot i que l'índex va ser positiu fins a l'agost de 2013. Des de llavors i fins al setembre de 2015, ha agafat modificacions negatives pràcticament tots els mesos en variació anual. Els elevats augments del 2012 se centren en els increments de taxes i impostos en béns essencials, com ara sanitat i educació, i en la imposició sobre el tabac i les begudes alcohòliques. A partir de l'absorció d'aquests augments, els preus han disminuït a conseqüència de la caiguda de la demanda interna, que es deu a una menor disposició de renda de consum de les famílies. Posteriorment, aquest factor s'ha vist ajustat a la baixa per la disminució del preu del petroli. En el cas de les comarques de Tarragona, aquesta dinàmica general del país s'ha notat més com a conseqüència d'una disminució superior de la demanda interna.

Com es pot observar en el gràfic, la valoració del dinamisme de preus per subgrups mostra tres estadis en la variació de preus de l'índex de 2011 en base cent. En primer lloc, els més alcistes (com medicina, ensenyament, tabac i altres serveis) presenten augments del 20 % (és a dir, acumulats anuals de més d'un 4 %), encara que la major part van tenir lloc de cop l'any 2012 i s'han mantingut constants des d'aleshores. En segon lloc, hi ha uns quants subgrups (com aliments i lloguer de residència) que presenten variacions per sota del 10% és a dir, a la meitat dels anteriors, amb variacions continuades encara que anualment moderades. Alhora, el grup de vestit i calçat mostra fortes oscil·lacions que, d'acord amb la temporada, s'han situat entre el 110 % anterior i un 90 %. Per últim, hi ha dos subgrups (comunicacions i equipament audiovisual) que han experimentat una forta disminució. És manifest que aquests darrers grups han estat condicionats per la retenció de la demanda en general, però la consideració de nous productes i tecnologies ha permès orientar els preus clarament a la baixa.

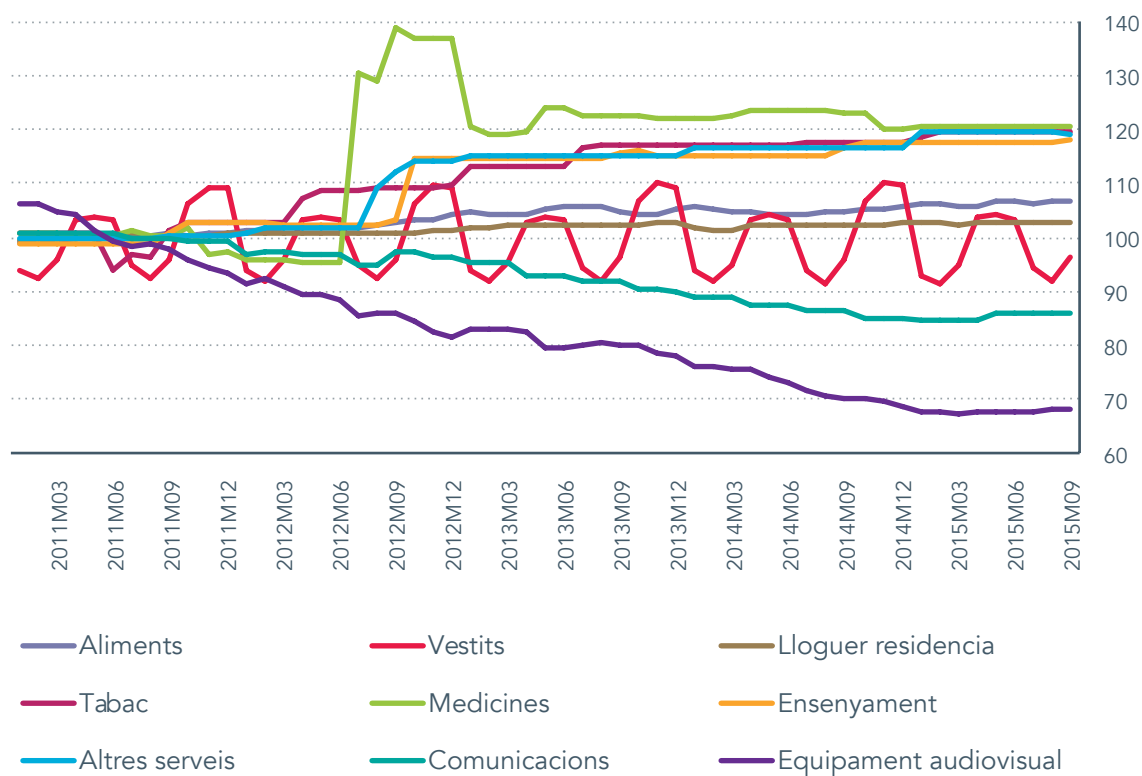
Variació anual l'IPC

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Institut Nacional d'Estadística (INE)

3. PREUS (IPC)

Variació interanual IPC per subgrups

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Institut Nacional d'Estadística (INE)

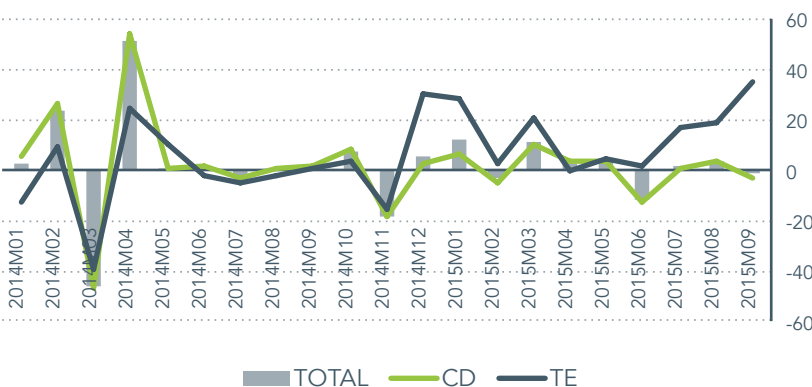
4. TURISME

Variació interanual per mesos de la demanda turística fins al setembre 2015/2014

Viatgers	Hotels	Càmpings	Apartaments	Cases rurals	TOTAL
setembre	7,96	1,02	-11,29	8,86	4,54
agost	8,52	4,07	0,04	27,41	6,45
juliol	16,01	12,26	11,80	18,43	14,64
juny	0,37	-0,90	-11,81	8,32	-1,16
maig	6,50	18,36	8,84	56,10	8,86
abril	-10,08	-0,57	24,48	114,67	-5,68
març	21,31	20,00	-2,24	-9,83	19,73
febrer	2,15	-5,38	-1,83	118,54	1,70
gener	6,33	-15,83	-21,36	-7,26	5,64
TOTAL	6,35	5,79	1,02	4,09	5,72
Pernoctacions	Hotels	Càmpings	Apartaments	Cases rurals	TOTAL
setembre	-2,73	-1,39	3,82	20,25	-1,57
agost	4,42	3,67	-1,54	-7,25	3,24
juliol	1,91	7,95	-12,99	-6,94	1,63
juny	-13,45	-9,37	-10,09	-7,71	-11,88
maig	-3,88	22,24	0,90	-3,57	3,74
abril	-0,25	3,61	32,63	-27,30	2,95
març	12,49	11,58	-8,75	-13,98	11,44
febrer	0,47	-29,95	21,06	-5,70	-2,99
gener	8,58	-11,62	214,33	70,34	11,78
TOTAL	-1,32	3,61	-3,44	-5,72	-0,09

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

Variació interanual de les pernoctacions Costa Daurada i Terres de l'Ebre

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

L'activitat turística

Les dades de la demanda turística de l'exercici de 2015 (fins al setembre) assenyalen un fort augment de viatgers, que s'han incrementat en un 5,72 % en els nou primers mesos de l'any en variació interanual, i, en canvi, un lleuger descens de les pernoctacions (d'un -0,09 %). L'evolució de la temporada central mostra un mes de juny molt fluix en comparació amb el de l'exercici anterior (una variació de -1,16 % en els visitants i de -11,88 % en les pernoctacions). Tot i això, la temporada es va recuperar, ja que hi va haver augments importants en el nombre de visitants i, en menor mesura, també en el de pernoctacions durant els mesos de juliol i agost, fins a arribar al -1,57 % el mes de setembre. El mes de juny va experimentar una disminució dels visitants en apartaments, però va augmentar a la resta d'oferta. Ara bé, les pernoctacions van ser interanualment negatives en tots els tipus d'oferta, fet que, fins a cert punt, ha afectat negativament els resultats globals de la temporada.

A la demarcació de Tarragona, hi ha dues marques turístiques: la Costa Daurada i les Terres de l'Ebre. La primera representa un 90 % de la demanda, hi ha una forta concentració de l'oferta i un predomini superior de visitants no residents. Tot i això, en els darrers anys, les Terres de l'Ebre, com que han atorgat més importància al turisme resident, han experimentat unes variacions interanuals de pernoctacions superiors a les de la Costa Daurada. Aquesta significació del turisme resident comporta, a la vegada, una menor estada per visitant. En el gràfic següent, es pot observar que en l'exercici de 2015 l'augment de les pernoctacions anuals a les Terres de l'Ebre ha estat superior que a la Costa Daurada.

Continuant l'anàlisi pel conjunt de la demarcació, s'observa un augment del 5,72 % en el nombre de viatgers entre el setembre de 2014 i el mateix mes del 2015. Pel que fa als quatre tipus d'oferta considerats, destaquen els guanys dels hotels i càmpings i l'alentiment en l'evolució de la demanda d'apartaments. Si es consideren les pernoctacions, aquestes han disminuït globalment, com s'assenyalava anteriorment, principalment per la caiguda de les dels no-residents —que han anat a la baixa— tot i l'augment de les dels residents. Les pernoctacions dels no-residents han disminuït per totes les ofertes, excepte en els càmpings.

4. TURISME

Variació interanual d'indicadors turístics per a residents i no-residents segons l'oferta. Setembre 2015/2014

VIATGERS			
Dies	Total	Residents	No residents
Hotels	6,35	16,06	-4,95
Càmpings	5,79	4,62	8,17
Apartaments	1,02	1,10	0,95
Cases rurals	4,09	5,50	-1,69
Total	5,72	11,88	-2,15

Pernoctacions			
Dies	Total	Residents	No residents
Hotels	-1,32	16,27	-12,07
Càmpings	3,61	0,16	8,76
Apartaments	-3,44	0,57	-5,44
Cases rurals	-5,72	-1,19	-14,18
Total	-0,09	8,07	-6,56

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

Pernoctacions mitjanes dies i variació 2015/2014 fins al setembre

Total	Hotels	Càmpings	Apartaments	Cases rurals	Total
Dies 2015	3,82	6,08	6,08	2,64	4,66
Dies 2014	4,10	7,02	6,16	2,89	4,94
Variació14/15	-6,93	-13,44	-1,35	-8,70	-5,61

Residents	Hotels	Càmpings	Apartaments	Cases rurals	Total
Dies 2015	4,13	5,98	4,67	2,21	3,76
Dies 2014	2,87	6,35	4,55	2,30	3,91
Variació14/15	43,93	-5,76	2,59	-3,86	-3,91

No residents	Hotels	Càmpings	Apartaments	Cases rurals	Total
Dies 2015	5,52	8,62	7,23	4,51	5,98
Dies 2014	5,63	8,47	7,36	5,26	6,32
Variació14/15	-1,88	1,76	-1,72	-14,20	-5,30

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

La dinàmica diferenciada entre la variació de visitants i la disminució de les pernoctacions s'aguditza en l'actual exercici. Aquesta dinàmica porta a una altra consideració sobre l'evolució de l'activitat turística a les dues marques de la zona (Costa Daurada i Terres de l'Ebre): la implicació que això té en el nombre de dies d'estada mitjana a l'àrea, que disminueix i, alhora, es va constatant aquesta dinàmica diferenciada entre nombre de pernoctacions i de viatgers.

Els dies de pernoctació mitjana per visitant disminueixen en tots els tipus d'oferta i, principalment, en càmpings i cases rurals i, en menor mesura, en hotels (en apartaments continua estant per sobre dels sis dies). Aquesta consideració global es pot matissar en funció de si els visitants són residents o no ho són. Els residents han reduït menys la durada mitjana de l'estada, que ha augmentat en hotels (d'una manera significativa) i en apartaments (en menor mesura) i ha disminuït en càmpings i cases rurals. El comportament dels no-residents ha estat diferent, ja que les seves pernoctacions han disminuït en tots els tipus d'oferta excepte en els càmpings. A banda de la diferència en l'allotjament, entre residents i no-residents hi ha un altre aspecte que cal considerar: la durada de l'estada dels no-residents, independentment del tipus d'oferta, és superior a la dels residents (de dos dies de mitjana).

La distribució dels visitants i les pernoctacions per tipus d'oferta per a l'exercici de 2015 i la seva comparació amb el 2014 mostra una major significació dels hotels, que continuen sent la demanda prioritària a l'àrea (més pel que fa al nombre de visitants que per les pernoctacions). La segona gran oferta són els càmpings, que tenen un pes superior en pernoctacions que en nombre de visitants. Aquesta oferta ha experimentat un descens de la significació interanual, ja que el seu pes ha disminuït tant pel que fa al nombre de visitants com de pernoctacions. Els apartaments també disminueixen la seva significació relativa entre 2014 i 2015, tant pel que fa al nombre de visitants com al de pernoctacions. Les cases rurals són l'oferta més estable i la menys significativa de l'àrea (tot i així, s'ha d'assenyalar un petit descens en les pernoctacions). El pes dels viatgers residents ha augmentat en més de dos punts de la seva significació relativa en el total i el dels no-residents ha disminuït. Per contra, en les pernoctacions, la representació dels residents és inferior, mentre que la dels no-residents ha augmentat en més d'un punt.

4. TURISME

La distribució de la demanda pels tipus d'oferta. Setembre 2015/14

Oferta	Viatgers 2015			Pernoctacions 2015		
	Residents	No residents	TOTAL	Residents	No residents	TOTAL
Hotels	40,41	28,42	68,83	21,64	35,39	56,33
Càmping	14,27	7,21	21,48	18,27	12,24	31,64
Apartaments	4,00	4,87	8,88	3,98	7,99	11,57
Cases Rurals	0,66	0,15	0,81	0,32	0,17	0,46
TOTAL	59,34	40,66	100	44,20	55,80	100

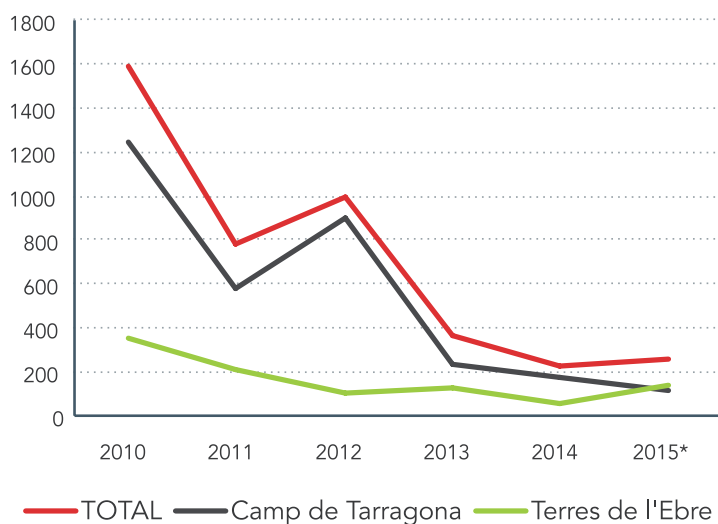
Oferta	Viatgers 2014			Pernoctacions 2014		
	Residents	No residents	TOTAL	Residents	No residents	TOTAL
Hotels	37,27	30,01	67,29	21,67	34,18	55,86
Càmping	15,30	7,04	22,34	19,67	12,07	31,74
Apartaments	4,08	5,49	9,56	3,75	8,18	11,93
Cases Rurals	0,65	0,16	0,81	0,30	0,17	0,47
TOTAL	57,30	42,70	100	45,40	54,60	100

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

Així, doncs, la temporada ha tingut algunes característiques precises que marquen diferències en relació amb la temporada anterior i, a més, algunes d'aquestes dinàmiques semblen bastant tendencials. En primer lloc, cal assenyalar que els hotels continuen sent l'oferta essencial per a la demanda de l'àrea, a la qual segueixen els càmpings i els apartaments. D'altra banda, una altra característica precisa de l'exercici és el fet que el mes de juny no va ser un bon mes, cosa que ha concentrat la significació de l'estacionalitat en els mesos de juliol i agost. Això, al seu torn, ha repercutit en una temporada amb uns indicadors inferiors. A més, tal com va passar en anys anteriors, s'observa que s'escurça l'estada mitjana del visitant i que augmenta més la del resident que la del no-resident, per la qual cosa, en general, hi ha menys pernoctacions. El nombre de pernoctacions dels no-residents també ha disminuït, però, tot i així, les xifres encara són superiors.

5. HABITATGE

Nombre d'habitatges iniciats

*Dos trimestres

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Territori i Sostenibilitat

Habitatges iniciats per cada cent d'acabats

Comarques	2015*	2014	2013	2012	2011	2010
Alt Camp	30,00	66,67	43,64	14,55	44,26	16,30
Baix Camp	83,72	53,85	34,69	35,82	23,90	33,71
Baix Ebre	605,00	29,25	72,22	20,00	21,62	7,86
Baix Penedès	100,00	37,33	30,00	24,23	32,51	65,51
Conca de Barberà	400,00	66,67	12,70	21,21	111,11	25,40
Montsià	95,24	19,74	24,46	8,26	28,09	53,52
Priorat	0,00	21,43	8,33	41,18	25,00	40,54
Ribera d'Ebre	50,00	60,00	28,57	22,03	16,00	54,13
Tarragonès	119,51	4,33	48,44	67,06	15,05	81,49
Terra Alta	0,00	16,67	23,08	31,58	27,08	30,77
Camp de Tarragona	97,37	16,68	36,05	45,97	35,38	42,41
Terres de l'Ebre	332,56	25,91	33,59	13,49	12,93	42,82
Barcelona	252,17	93,89	55,13	51,26	54,69	86,72
Girona	76,37	63,03	50,46	31,09	28,68	48,92
Lleida	60,50	60,64	28,77	20,86	26,90	42,34
Tarragona	161,78	18,11	35,13	37,12	24,32	42,50
Catalunya	167,18	68,39	57,47	51,52	42,23	66,64

Font: Elaboració pròpia a partir del Banc d'Espanya

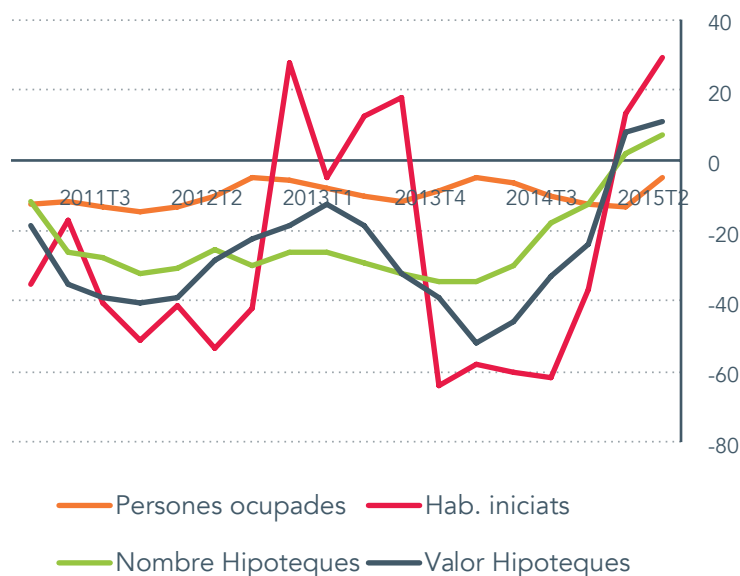
La construcció residencial

L'any 2015, s'observa més activitat en la construcció residencial: d'una banda, per un nombre d'habitatges iniciats més alt i, de l'altra, pel fet que el nombre d'habitatges iniciats és superior al d'acabats. Aquest dinamisme es produeix en tot el conjunt català i, principalment, a les demarcacions de Barcelona i Tarragona. En el cas de l'àrea, l'impuls se centra en les Terres de l'Ebre, amb un augment del 376,66 % en el nombre d'habitatges iniciats en dades interanuals per als dos primers trimestres de l'exercici (es passa de 30 a 143). L'increment en aquesta zona es deu al dinamisme del Baix Ebre (572,22 %) i el Montsià (150 %). Quant al Camp de Tarragona destaquen el Tarragonès (345,8 %), la Conca de Barberà (100 %) i el Baix Penedès (58,33 %) i la variació del conjunt del Camp ha estat del 19,35 %, un valor que es troba per sota del 50,54 % del conjunt català. En la resta de comarques de l'àrea, hi ha hagut un descens interanual dels habitatges iniciats.

Un altre indicador que assenyalava un dinamisme un xic més optimista en el sector és el que relaciona els habitatges iniciats amb els acabats, que mostra un augment dels iniciats per sobre dels acabats. Això complementa la idea d'una certa expectativa en el sector a la zona. Aquest dinamisme ha tingut lloc principalment a les Terres de l'Ebre, amb 332,56 habitatges iniciats per 100 d'acabats (pràcticament, el doble que la mitjana catalana). En canvi, al Camp de Tarragona, el valor d'aquest indicador és més baix, ja que, tal com passava en anys anteriors, s'acaben més habitatges que no pas se'n comencen. El dinamisme interanual del conjunt català s'observa per la significació de la demarcació de Barcelona i Tarragona, mentre que Lleida i Girona congelen les seves expectatives. Pel que fa a la demarcació de Tarragona, les principals variacions de l'indicador es produeixen a les comarques del Baix Ebre, la Conca de Barberà i el Tarragonès, que són seguides pel Montsià i el Baix Camp, que presenten una relació molt similar entre habitatges acabats i iniciats. Quant a la resta de comarques, s'hi inicien menys habitatges dels que s'acaben.

En el gràfic següent, s'han volgut relacionar una sèrie d'indicadors (en variació interanual) que afecten de manera directa l'activitat de construcció residencial: persones ocupades al sector, habitatges iniciats, nombre d'hipoteques concedides i valor d'aquestes hipoteques. En aquest dinamisme, s'observa que els dos primers trimestres de l'exercici de 2015 —per primera vegada des del 2012— els quatre indicadors s'incrementen en valor interanual, cosa que

5. HABITATGE

Indicadors de l'habitatge.
Variacions interanuals ajustades mitjanes mòbils.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya i de l'INE

indubtablement és un senyal de més activitat en el sector, encara que aquests es trobin molt lluny dels que presentaven abans del 2008.

L'impuls que pot significar la variació d'aquestes xifres i l'optimisme que podrien reflectir s'ha de relativitzar si s'observa la sèrie dels habitatges iniciats, per comarques, des de 2010 fins al segon trimestre de 2015, ja que si s'analiza la gràfica, es pot considerar perfectament que les xifres de l'exercici actual segurament estaran per sota de les del 2012, quan ja feia quatre anys que les xifres del sector havien experimentat la gran caiguda de la crisi del 2008.

Des del 2013, els habitatges iniciats experimenten un augment del seu pes relatiu en el conjunt de l'àrea al Baix Ebre i al Montsià i, d'altra banda, disminueixen el seu pes relatiu al Baix Camp, al Baix Penedès i al Tarragonès. La significació de la resta de comarques —les cinc interiors de la zona— representa menys d'un 10 % del total d'habitatges iniciats. És a dir, el dinamisme que es manifesta en el sector, amb les seves compensacions i una lleugera tendència a l'alça per al 2015, té una incidència superior a les comarques costaneres i en aquelles on es concentra la major part de la població de la zona que no pas a les de l'interior.

Nombre d'habitatges iniciats. Distribució comarcal

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*	TOTAL
Alt Camp	30	27	16	24	10	3	110
Baix Camp	210	196	211	68	98	36	819
Baix Ebre	84	48	44	52	31	121	380
Baix Penedès	207	119	86	36	28	19	495
Conca de Barberà	16	70	7	8	4	4	109
Montsià	190	132	36	68	15	20	461
Priorat	15	2	7	1	3	0	28
Ribera d'Ebre	59	12	13	6	3	1	94
Tarragonès	766	163	574	93	33	49	1.678
Terra Alta	16	13	6	3	1	1	40
TOTAL	1.593	782	1.000	359	226	254	4.214
Camp de Tarragona	1.244	577	901	230	176	111	3.239
Terres de l'Ebre	349	205	99	129	50	143	975

Distribució en el total iniciat

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	TOTAL
Alt Camp	1,88	3,45	1,60	6,69	4,42	1,18	2,61
Baix Camp	13,18	25,06	21,10	18,94	43,36	14,17	19,44
Baix Ebre	5,27	6,14	4,40	14,48	13,72	47,64	9,02
Baix Penedès	12,99	15,22	8,60	10,03	12,39	7,48	11,75
Conca de Barberà	1,00	8,95	0,70	2,23	1,77	1,57	2,59
Montsià	11,93	16,88	3,60	18,94	6,64	7,87	10,94
Priorat	0,94	0,26	0,70	0,28	1,33	0,00	0,66
Ribera d'Ebre	3,70	1,53	1,30	1,67	1,33	0,39	2,23
Tarragonès	48,09	20,84	57,40	25,91	14,60	19,29	39,82
Terra Alta	1,00	1,66	0,60	0,84	0,44	0,39	0,95
TOTAL	100	100	100	100	100	100	100
Camp de Tarragona	78,09	73,79	90,10	64,07	77,88	43,70	76,86
Terres de l'Ebre	21,91	26,21	9,90	35,93	22,12	56,30	23,14

*Dos trimestres.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya

6. COMERÇ EXTERIOR

Exportacions i importacions de Tarragona (milers d'euros)

	Any 2014		Any 2015	
	Exportació	Importació	Exportació	Importació
Gener	604.238	897.829	548.197	810.642
Febrer	544.266	1.124.786	532.482	792.430
Març	634.854	1.073.608	708.551	729.392
Abril	640.608	952.890	699.358	807.960
Maig	540.141	951.771	542.217	853.307
Juny	506.300	914.718	613.486	839.544
Juliol	552.008	1.028.911	608.762	962.693
Agost	533.010	914.718	462.131	851.164
Setembre	641.300	1.006.912		
Octubre	615.910	1.137.001		
Novembre	622.816	827.530		
Desembre	610.523	825.298		
TOTAL	7.045.974	11.650.641	4.715.184	6.647.132

Variació interanual

	Exportació	Importació	Exportació	Importació
Gener	6,42	-9,48	-9,27	-9,71
Febrer	-18,77	45,97	-2,17	-29,55
Març	9,07	26,31	11,61	-32,06
Abril	7,76	8,74	9,17	-15,21
Maig	-19,7	-4,24	0,38	-10,35
Juny	-9,66	14,82	21,17	-8,218
Juliol	0,25	16,44	10,28	-6,436
Agost	-5,07	-10,38	-13,30	-6,948
Setembre	18,17	-13,93		
Octubre	-7,14	6,92		
Novembre	1,15	-19,79		
Desembre	23,36	-10,97		
TOTAL	-1,07	0,75	3,51	-15,37

Font: Elaboració pròpia a partir de DGA

	Exportació	Importació
Tarragona		
Variació 2014-15. Acumulat maig	3,51	-15,37
Catalunya		
Variació 2014-15. Acumulat agost	6,27	5,79
Espanya		
Variació 2014-15. Acumulat agost	4,86	4,17
Tarragona/Catalunya		
Any 2014	11,72	16,21
2015 fins agost	11,23	13,28

Font: Elaboració pròpia a partir de DGA

Canvis importants en el comerç exterior conseqüència de la variació del preu del petroli

El ritme de les exportacions ha augmentat en dades interanuals de manera notable durant els mesos de juny i juliol; en canvi, en el mes d'agost, el total exportat experimenta una disminució notòria, que confiem que sigui una qüestió temporal —o, fins i tot, de comptabilització— de les dades en lloc d'un fre al dinamisme exportador. En dades interanuals, les exportacions han disminuït des del mes de maig. El resultat anual acumulat comporta un increment del valor de les exportacions d'un 3,51% i una disminució del de les importacions en un 15,37% en relació amb el mateix període del 2014. Hi ha una dinàmica diferenciada entre els dos elements del comerç exterior de mercaderies: d'una banda, un augment significatiu de l'esforç exportador i, de l'altra, una disminució notòria de les importacions, com a conseqüència, principalment, de la forta disminució del preu del petroli.

La dinàmica global del comerç exterior de la demarcació és similar a la dels conjunts català i espanyol, ja que presenta augments de les exportacions i una disminució de les importacions. Tot i això, cal fer alguns matisos. Tal com es pot apreciar en el quadre següent, a la zona, la dinàmica de vendes a l'exterior creix menys que en els conjunts català i espanyol, mentre que les importacions disminueixen més. Aquest dinamisme, que s'observa des de la meitat de l'exercici anterior, comporta una disminució dels valors acumulats del total exportat i importat de la zona al conjunt català el 2015. Hi ha un dinamisme diferent al comerç exterior de la zona, que se sustenta en tres característiques molt particulars: en primer lloc, la significació en el total exportat i importat de grans empreses localitzades a la zona amb decisions més globals en la seva activitat de comerç internacional; en segon lloc, l'especialització productiva de la indústria i la logística de l'àrea, que dona preferència a una sèrie de productes més que a uns altres, i, en tercer lloc, la concentració de vendes i compres en pocs països. És a dir, hi ha una estructura productiva molt condicionada i menys diversificada que marca l'activitat exterior de la zona.

En valorar aquests aspectes de manera més precisa, s'aprecien algunes inelasticitats en el creixement del comerç exterior de l'àrea. Aquesta valoració ajuda a entendre que el creixement o dinamisme sigui menor que en altres zones. El gràfic següent reflecteix la distribució en cinc grans grups del total exportat i importat a la demarcació els dos darrers anys (alimentació; minerals i petroli;

6. COMERÇ EXTERIOR

química; metall, maquinària i automoció —MMA—, i la resta). Es pot observar que la química representa més del 40 % del total. L'any 2014 la seguien minerals i petroli, mentre que enguany ho fa MMA (i, de més lluny, l'alimentació). Pel que fa a les importacions, el 2014 el grup minerals i petroli tenia un gran pes i encara domina enguany, tot i que amb un pes inferior, ja que augmenten tots els grups (principalment, MMA). La variació del preu del petroli sembla que està modificant el valor de les exportacions i importacions a la zona de manera directa, per la significació del valor de la partida de comerç amb l'exterior d'aquesta activitat i també indirecta, a causa de la importància de la química a la zona. Això comporta una participació superior de les exportacions i importacions de la resta de grups.

Una altra dada a considerar en el dinamisme dels dos darrers anys en el comerç exterior de la zona està en el valor de la tona comprada i venuda. Com es pot observar en el quadre següent, hi ha alguns grups d'activitat en els quals augmenten el valor de la tona exportada, com poden ser alimentació, MMA, la resta i també química, que és el grup amb el valor per tona més baix (a banda de minerals i petroli, un grup que ha experimentat una caiguda important en aquests dos darrers anys).

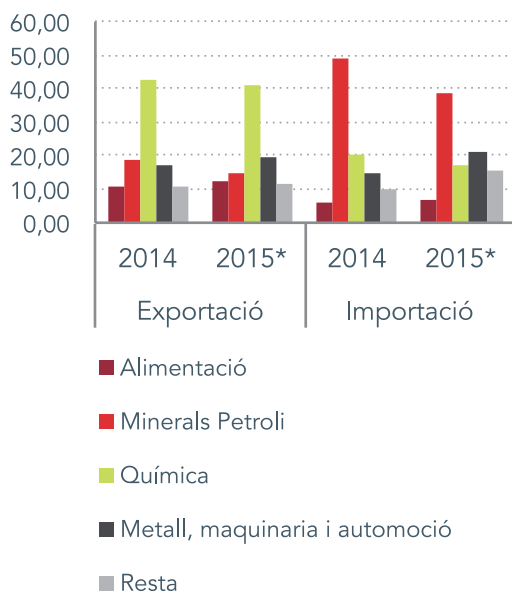
Si considerem les importacions, la diferència de valor ha augmentat en alimentació, química i MMA i ha disminuït un xic a la resta i de manera significativa a minerals i petroli. Cal insistir de nou en la rellevància que la caiguda del preu del petroli ha tingut a l'àrea. Ha estat un element que ha marcat una dinàmica molt precisa, que és observable en les darreres columnes del quadre, en les quals s'assenyala, per cada exercici, la diferència entre el valor de la tona importada i exportada per als diferents grups. Hi ha diferències de valor importants entre grups i també entre els valors d'exportat i importat, cosa que assenyala uns marges superiors a MMA i, després, a alimentació i a la resta,

fet que pot indicar un procés de transformació de més valor. En canvi, a la química, no s'observen grans diferències entre la tona exportada i la importada i, com a situació curiosa, el grup de minerals i petroli té un valor per tona importada superior al d'exportada, cosa que assenyalaria una relació d'incorporació de valor global menor en aquest grup.

L'altre aspecte a considerar en el comerç exterior de la zona en què cal incidir és la concentració de les vendes a la zona euro. El 77 % de les exportacions es concentren en deu països i tant el 2014 com el 2015, set d'aquests països han estat o són de la zona euro. Les excepcions han estat el Regne Unit —que sempre ha ocupat la quarta posició— i, l'any 2014, Marroc i Turquia, que ocupen el novè lloc i el desè d'aquest rànquing, respectivament, i els Estats Units i el Marroc l'any 2015, que ocupen el setè lloc i el novè, respectivament. La concentració de les importacions també és notòria encara que amb diferències en les exportacions, ja que la concentració és inferior. El 2014, el 64,01 % del total importat es concretava en deu països (solament quatre de la zona euro) i el 2015 ho fa el 62,40 % i continua la significació de quatre països de la zona euro: França, Alemanya, Itàlia i Països Baixos. La resta eren països productors de petroli que van modificar el seu subministrament en una política de diversificació per part del comprador a l'àrea, fet que comporta aquesta disminució de la concentració entre els anys 2014 i 2015.

La concentració en països i en sectors de les compres i vendes de l'àrea en determinen la menor diversificació enfront d'àrees més àmplies. A més, l'efecte de significatives diferències entre el total exportat i importat mostra que, a l'àrea, el comerç amb l'exterior és molt significatiu, a causa de la seva magnitud i el seu pes en el conjunt català, però presenta una inelasticitat en el creixement, que es deu a la seva significació i a l'excessiva especialització.

Distribució exportacions i importacions per grans grups a Tarragona

Font: Elaboració pròpia a partir de DGA

Valor de la tona exportada i importada a Tarragona en euros

	Exportacions		Importacions		Diferència valor exportació / importació	
	2014	2015*	2014	2015*	2014	2015*
Alimentació	1.791,89	2.275,63	415,25	526,28	1.376,64	1.749,35
Minerals i petroli	330,74	302,84	504,13	350,13	-173,39	-47,29
Química	1.577,94	1.650,33	1.468,22	1.579,91	109,72	70,42
Metall, maquinària i automoció	8.157,25	10.589,37	3.836,60	4.164,77	4.320,65	6.424,59
Resta	1.563,94	1.736,44	926,64	924,34	637,30	812,10
TOTAL	1.020,60	1.127,96	712,76	635,24	307,84	492,72

Font: Elaboració pròpia a partir de DGA